

Fundusz stawia na edukację

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przeznaczył **254 400 zł** na zakup nowego sprzętu badawczego do swojego mobilnego Uniwersyteckiego Laboratorium Kontroli Atmosfery ULKA. Od 2016 roku na Uniwersyteckie Laboratoria Kontroli Atmosfery (ULKA) Fundusz przeznaczył łącznie blisko **1,5 mln zł** dotacji.

Porozumienie w sprawie dofinansowania laboratorium zostało podpisane 21 września przez Tomasza Bednarka, prezesa Funduszu, Ryszarda Koziołka, rektora UŚ i dr hab. Mariolę Jabłońską, prof. UŚ, kierownika ULKA.

Dr hab. prof. UŚ MARIOLA JABŁOŃSKA, kierująca ULKA:

Napowietrzne Mobilne Laboratorium Kontroli Atmosfery bada powietrze o wiele dokładniej niż drony lub aparatura stacjonarna. To nasze laboratorium jest interdyscyplinarne. Możemy dokonywać w nim różnych pomiarów w tym samym czasie. Takich możliwości nie mają inne laboratoria.

Dzięki tym środkom udało się pozyskać ponad 20 urządzeń badawczych wysokiej klasy. Nowe wyposażenie laboratorium zamontowane zostanie w ciągu najbliższych pięciu miesięcy, tak by jeszcze dokładniej badać powietrze zimą w czasie największego zanieczyszczenia.

- To wsparcie jest niezwykle cenne. Urządzenie, które zostanie z tych pieniędzy dokupione, analizatory jakości powietrza, pozwolą nam równocześnie badać stężenie zanieczyszczeń na różnych wysokościach - tłumaczy prof. Ryszard Koziołek, rektor Uniwersytetu Śląskiego.

ULKA jest wyjątkowa i unikatowa na skalę europejską.

Balon UŚ może bowiem udźwignąć ciężar o wadze

do 1 200 kg i wznieść się bezpiecznie nawet na wysokość 4 000 metrów. Jak mówi prof. Mariola Jabłońska żaden dron nie pozwoli osiągnąć takich wyników. Wyposażenie zamontowane w koszu to, m.in. analizator ozonu: urządzenie umożliwiające pomiar zawartości ozonu w powietrzu atmosferycznym. Aethalometr: urządzenie umożliwiające pomiar stężenia sadzy w powietrzu. Analizator nanocząsteczek, licznik mikrocząsteczek oraz analizator gazów. Jest również mobilna stacja meteorologiczna, która dokonuje pomiaru podstawowych parametrów meteorologicznych: temperatury, ciśnienia oraz wilgotności. Dzięki takiemu wyposażeniu ULKA może prowadzić badania od-

Profesor RYSZARD KOZIOŁEK, Rektor UŚ:

Dotacja na badania naukowe, to kolejny przykład wsparcia Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, dzięki któremu wzbogacamy nasze laboratoria naukowe. To są przede wszystkim urządzenia pozwalające badać różne składniki atmosfery. Im więcej czynników da się uwzględnić w badanym powietrzu, tym te badania mają szersze spektrum i są dokładniejsze.

TOMASZ BEDNAREK, prezes WFOŚiGW w Katowicach:

Obok doposażenia szkół ponadpodstawowych realizujemy działania w szkolnictwie wyższym. Przekazaliśmy środki na doposażenie uczelnianego laboratorium ULKA - Uniwersyteckie Laboratorium Kontroli Atmosfery. To mobilne laboratorium, które funkcjonuje w balonie, który szczególnie w okresie jesienno-zimowym lata nad naszym województwem i bada jakość powietrza.

mienne i niepodobne do prowadzonych w innych ośrodkach. Przy czym są to badania, które mają bezpośredni wpływ na jakość naszego powietrza. Pomiary dają natychmiastową wiedzę o tym, czym oddychamy. Te informacje naukowcy z UŚ przekazują instytucjom podejmującym działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

Unikalność mobilnego laboratorium czyni uczelnię także atrakcyjnym partnerem dla jednostek naukowych w Polsce i za granicą.

Kolejne dofinansowanie dla laboratoriów ULKA zwiększy możliwości badawcze i edukacyjne Wydziału Nauk Przyrodniczych UŚ. Działania te wpisują się w strategię uczelni i województwa śląskiego mającą na celu poprawę jakości powietrza. Ponadto umożliwia

kształcenie studentów w zakresie analizy zanieczyszczeń powietrza oraz ochrony atmosfery poprzez zastosowanie najnowocześniejszych metod pomiarów i prowadzenia badań w zakresie zmian klimatu. A specjaliści w tych dziedzinach są nam niezbędni.

Uczelnia kupiła balon w 2017 roku za ok. 300 tys. zł, a zakup sfinansował Wojewódzki Fundusz Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Katowicach. Jest wyposażony w specjalistyczną aparaturę, która pozwala m.in. badać jakość powietrza, którym oddychamy. Powstanie pierwszego w Europie napowietrznego mobilnego laboratorium umieszczonego w koszu załogowego balonu na ogrzane powietrze pozwoliło na przyłączenie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach do konsorcjum ACTRIS, które od 2020 roku zostało wpisane na listę strategicznych infrastruktur badawczych umieszczonych na Polskiej Mapie Infrastruktur Badawczych.